

Työ- ja elinkeinoministeriö

Etelä-Savon TE-toimiston lausunto, Hallituksen esitys eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden väliaikaista järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esityksen perusteella näyttää siltä, lukuun ottamatta työnhakijaksi ilmoittautumista, että kaikki palvelut on mahdollista hankkia palveluntuottajilta. Tämä on merkittävä ja nopea muutos asiakkaiden sekä TE-toimistojen henkilöstön kannalta.

JTYPL:n 2. luvun, 9 §:n mukaan: ”jos palveluntuottaja laiminlyö tehtäviään, tässä laissa säädettyjen toimien ja palveluiden osalta niiden toteutumisesta vastaa työ- ja elinkeinotoimisto”.

TE-toimiston näkökulmasta palvelun tuottamisesta vastuun täytyy olla palveluntuottajalla. Pykälän 9 viimeinen kappale jää epäselväksi ja vaatii täsmentämistä. Tarkoitetaanko viimeisessä kappaleessa toteutumista vai toteuttamista?

Luvun 14 Muutoksenhaku, 1 §:n Oikaisuvaatimus ja valitus: Miten asiakas tietää kuka on tehnyt palveluntuottajan kanssa hankintasopimuksen? Lakiesityksen mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä sille viranomaiselle, joka on tehnyt palveluntuottajan kanssa hankintasopimuksen. Onko tässä selkeää tehtäväjakoja ELY-keskusten ja TE-toimistojen kesken?

Kunnille ei näytä jäävän lakiesityksen mukaan minkäänlaista roolia työllisyyspalveluiden tuottamisessa. Moni kunta on aktivoitunut työllisyyden hoidossa ja lisännyt henkilöresursseja työllistämistoimiin ja asiakasohjaukseen. Kunta julkisena toimijana ei saa samoja oikeuksia esim. asiakastietojärjestelmiin kuin yksityiset palveluntuottajat.

Luku 13, 4 §:n Tietojen tallentaminen ja poistaminen: Lakiesityksen mukaan palveluntuottajille tulee oikeus asiakastietojen tallentamiseen julkiseen asiakastietojärjestelmään. Asiakastietojärjestelmän käyttö edellyttää valtakunnallista koulutusta ja perehdytystä. Esitämme, että vastuu koulutuksen ja perehdytyksen järjestämisestä on työ- ja elinkeinoministeriöllä ja KEHA-keskuksella. Tällä taataan valtakunnallisesti yhtenäiset asiakastietomerkinnät. Asiakastietojen kirjaamisen edellytyksenä on lainsäädännön, ohjeistuksen ja palveluprosessien tuntemus, tietojen kirjaaminen ei ole pelkkä rutiinitoimenpide.

28.3.2018

Miten julkisen tietojärjestelmän käytön kustannusten korvaavuus säädetään vai annetaanko palveluntuottajille maksuton oikeus julkiseen asiakas-tietojärjestelmään? Tälläkin uudistuksella haettaneen säästöjä ja siitä syystä ei liene perusteltua laittaa tietojärjestelmään liittyviä kustannuksia ostettavien palveluiden hintoihin.

"Mahdollisten työllistymissuunnitelman toteuttamiseen liittyvien laiminlyöntien vaikutuksen työnhakijan oikeuteen saada työttömyysetuutta selvittäisi ja ratkaisisi kuitenkin aina työ- ja elinkeinotoimisto. Palveluntuottajalla olisi velvollisuus ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle kaikista tietoonsa tulleista seikoista, joilla voi olla vaikutusta työttömyysetuuden saamisen edellytyksiin. Tällaisia seikkoja voisivat olla esimerkiksi työnhakijan kieltäytyminen palveluntuottajan tarjoamasta työstä, kieltäytyminen palveluntuottajan tarjoamista palveluista tai palvelun keskeyttäminen. Työ- ja elinkeinotoimisto pyytäisi tarvittaessa työnhakijalta selvitystä asiasta sekä ilmoittaisi asian selvittämisestä työttömyysetuuden maksajalle, jotta tämä voi harkita, tuleeko etuuden maksaminen keskeyttää asian selvittämisen ajaksi."

Muutama vuosi sitten toteutettujen kuntakokeiluiden kokemusten mukaan esitetään, että jos asiakas siirtyy ulkopuoliselle palveluntuottajalle tulisi myös palveluntuottajalle tulla velvollisuus käynnistää selvitys tietoonsa tulleista seikoista, joilla voi olla vaikutusta työttömyysetuuden saamiseen. Tällä tarkoitetaan nimenomaan selvityspyynnön tekemistä. Saatuun selvitykseen lausunnon voisi edelleen antaa työvoimaviranomainen. Esitystä perustellaan sillä, että näin toimien yksi turha välivaihe jäisi selvittelystä pois (palveluntuottajan ei tarvitsisi ilmoittaa TE-toimistolle) ja kansalaiset olisivat samanlaisessa asemassa palvelun tuottajasta riippumatta.

Näistä lakimuutoksista johtuen asiakkaan saattaa olla vaikea hahmottaa kenellä on vastuu mistäkin tehtävistä ja mitkä ovat viranomaistehtäviä. Huolena on asiakkaiden yhdenvertaisuus sekä oikeusturva ja tietoturva. Palvelun tuottajilla tulee olla yhtenäiset käytänteet. Muutoksen toimeenpanon viestintä ja palvelun viestintä on hoidettava valtakunnallisesti.

johtaja

Sirkka Rytönen

palvelujohtaja

Ritva Malinen-Parkkinen